

Nagrajenka Velike nagrade odličnosti in mojstrstva Otočec 2003

PROF. DR. ALEKSANDRA KORNHAUSER

Prof. dr. Aleksandra Kornhauser je zaslužna profesorica kemije na Naravoslovnotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani in direktorica Mednarodnega centra UNESCO za kemijske študije od njegove ustanovitve (1980). Je tudi ustanovna članica Evropske akademije (Academia Europaea, London) in članica Svetovne akademije znanosti in umetnosti (World Academy of Art and Science, Stockholm) in akademije Znanosti sveta. Je tudi članica "Delorsove" Mednarodne komisije za izobraževanje v 21. stoletju« in članica Sveta Univerze Združenih narodov v Tokiu.

Prof. dr. Aleksandra Kornhauser, spada v sam vrh zelo uspešnih slovenskih intelektualk. S svojimi številnimi raziskovalnimi, pedagoškimi in organizacijskimi dosežki in svojim širokim znanjem se vidno uveljavlja doma in povsod po širnem svetu. Svoje znanje vedno ozko povezuje in prepleta z visokimi kulturnimi, humanističnim in estetskimi vidiki.

V skoraj pet desetletjih svojega raziskovalnega in izobraževalnega dela je vzgojila več sto diplomantov ter več deset magistrov in doktorjev kemije, objavila prek dvesto znanstvenih in strokovnih člankov ter več kot dvajset knjig. V okviru Mednarodnega centra za kemijske študije je organizirala 65 mednarodnih seminarjev in podiplomskih šol z več kot tri tisoč udeleženci iz 83 držav. Ob tem pa ni pozabila na pomen

širjenja znanstvene misli, napisala je na stotine poljudnih člankov in serijo knjig za najmlajše "Pamet je boljša kot žamet".

Raziskovalno se je v prvi polovici svojega delovanja posvečala kemiji naravnih spojin, zlasti ergot alkaloidov in naravnih barvil ter antioksidantov. Že tedaj je sodelovala s farmacevtsko in prehrambno industrijo. Za drugo polovico njene dejavnosti pa je poleg kemije naravnih spojin značilno raziskovalno-razvojno delo s povezovanjem kemije z informatiko, s ciljem odpreti širše možnosti za učinkovit prenos novega znanja v izobraževanje in naprej v procese dela in odločanja.

Razvila je in mednarodno uveljavila informacijske metode za večanje učinkovitosti raziskovanja, razvoja in izobraževanja in jih s svojo skupino vgrajevala v študijske programe na vseh ravneh ter v integrirane informacijske sisteme za ciljni razvoj novih proizvodov in tehnologij ter varovanje okolja. Ves čas svojega dela je snovala in vodila številne projekte v sodelovanju univerze in kemijske, farmacevtske, prehrambne in grafične industrije.

Kot mednarodni vodja projektov Združenih narodov se je uveljavila na vseh kontinentih v več kot šestdesetih državah, zlasti v projektih za trajnostni razvoj v okviru UNESCO, UNDP, UNIDO, Svetovne banke in Evropske unije. Program Združenih narodov za razvoj (New York) jo je izbral za vodilno svetovalko in predavateljico v snovanju in izvedbi programa "Eko-tehnološke razvojne strategije".

Za svoje mednarodno priznane dosežke je prejela najvišje slovensko priznanje za znanstvene dosežke in naziv "Ambasador znanosti", Lavoisierovo nagrado Francoske akademije za farmacijo, »Robert Brasted Memorial Award« Ameriškega kemijskega društva, avstralsko David Mellor Medal, leta 1999 pa ji je bila - kot prvi in doslej edini ženski - podeljena najvišja japonska Nagrada Honda za njen originalni prispevek k napredku v metodah za multidisciplinarno sintezo znanja in uveljavljanje teh metod v razvoju eko-tehnologij in varovanju okolja.

Zdaj živi in deluje v Oxfordu, vendar je vsak mesec vsaj teden dni tudi v Sloveniji, kjer še vedno predava študentom, zlasti podiplomcem, vodi magistrska in doktorska dela, v sodelovanju z industrijo snuje mednarodno povezan in projektno zasnovan podiplomski študij in piše knjige. Pravkar je izšel njen novi učbenik za kemijo – enajsti po vrsti.

Prof. Aleksandro Kornhauser poznam že mnogo let. Prav nič se ni spremenila od takrat, ko sva prvič sodelovala pri prof. dr. Mariji Perpar na Katedri za organsko kemijo pri uspešni sintezi organskih žveplovih barvil. In vsa ta dolga leta naprej jo še vedno krasijo njene značilne osebnostne lastnosti. Naj jih samo nekaj od njih naštejemo: pogum, vztrajnost, požrtvovalnost, odločnost, trma, pogum, ponos, ljubezen do slovenščine in drugih jezikov, samozavest, spoštljiv odnos do mladih ljudi, nepopustljivost, smisel za organizacijo, čut za improvizacijo, humanost, ljubezen do svojih vnukov... Vsaka od pa ima vedno posebno in značilno mesto in svoj vrstni red, ki je vsakič odvisen od njenih mnogih trenutnih in pestrih življenjskih okoliščin, ki jih pri prof. Kornhauserjevi nikoli ne zmanjka.

Za vse to, kar je tu napisano in za vse še več, pa ji danes pripada Velika nagrada odličnosti in mojstrstva, ki jo na svojem 15. Forumu podeljuje Zveza ekonomistov Slovenije, Društvo ekonomistov Dolenjske in Bele krajine.

Prof. dr. Miha Japelj